

PIONIERSBULLETIN

Kwartaaljournaal Pioniersbrigade | Pioniers van de Toekomst

Duurzaamheidsapp

De Voedselpioniers hebben intern twee 'ideeën gedestilleerd' om mee te nemen naar de thematafel voedsel binnen het provinciale DuurzaamDoor-overleg, vertelt Kees Knook. "Zo willen we een app voor jongeren, een game waarmee hun duurzaamheids-gedrag wordt getriggerd. Maar een app ontwikkelen is duur, dus daar willen we koppelingen zien te maken met andere partijen." Het tweede idee betreft het koppelen van smaaklessen aan meer activiteiten. "Dat hadden we al hoog in het vaandel staan, maar we willen nu ook komen tot een netwerk met vergelijkbare groepen in Flevoland die zich bezighouden met duurzame productie en consumptie."

PIONIERS VAN DE TOEKOMST

Oproep agrariërs voor deelname educatieboeren

Goed nieuws voor de training 'Belevend Leren' voor educatieboeren. "Dat was een langdurig traject, maar het gaat nu toch gebeuren", zegt Kees Knook, voorzitter van de voedselpioniers, "De werving gaat plaatsvinden om boeren te trainen, zodat ze op een goede manier groepen basisschoolleerlingen kunnen ontvangen".

Gegadigden vinden blijkt echter lastiger dan was voorzien, zegt Lydia Haafkens (IVN). "Het zou echt heel jammer zijn als het nu niet van de grond komt. We hebben er met z'n allen al heel veel energie ingestoken, maar het is bovenal heel waardevol voor dit gebied". Het kan doorgaan als er minimaal acht boeren aanhaken.

Vanuit het programma Jong Leren Eten (JLE) wordt per deelnemend bedrijf de training van één persoon bekostigd. De trainingen worden gegeven in de maanden januari en februari 2020. Het gaat om vier dagdelen in totaal.

Lydia vraagt de Pioniers van de Toekomst voorstellen aan te dragen van agrariërs die er volgens hen voor in aanmerking komen 'educatieboer' te worden. Zij is te bereiken op: 06 14211822; l.haafkens@ivn.nl.

Wettelijke aansprakelijkheid

De Pioniers van de Toekomst hebben een WA-verzekering voor alle activiteiten die de stichting organiseert. Hierin staat omschreven dat wanneer onder de verantwoording van de pioniers iemand schade oploopt, letsel of zaakschade, de stichting aansprakelijk gesteld kan worden. Er is een aanvullende dekking meegenomen wat betreft zaken die de stichting huurt of in gebruik heeft. Daarnaast is de aansprakelijkheid van bestuurders of toezichthouders, vanuit hun specifieke rol, verzekerd.

Voedselbos

Tijdens de brigadevergadering komt specifiek het werken in en bezoek aan het Voedselbos ter sprake. De verzekering dekt schade en letsel, maar de stichting heeft wel de zorgplicht vrijwilligers en bezoekers te informeren over mogelijke risico's. Zo is het raadzaam voor vrijwilligers een document op te stellen met (kleding)voorschriften en hun dat persoonlijk uit te reiken voor aanvang van een activiteit. Er wordt gewerkt aan een bord bij de ingang van het bos. Hierop zou tevens vermeld kunnen worden dat bezoekers op eigen risico het bos betreden.

Meer vrijwilligers nodig voor voedselbos

Publiciteit over het Voedselbos en de daarop volgende infoavonden hebben een vaste groep vrijwilligers opgeleverd. Maar met de toename van werkzaamheden is de groep eigenlijk te klein, zegt projectleider Digni van den Dries.

“Er moet voor hen ook ruimte zijn om een keer ‘nee’ te zeggen.” De projectgroep is zich aan het beraden hoe de samenleving in dit stadium meer bij het Voedselbos te betrekken. “Het is een onderwerp dat op verschillende interessevelden mensen kan trekken. We hebben dan ook heel verschillende vrijwilligers nodig.” De grootste groep betreft de boswerkers. Maar daarnaast zijn er mensen nodig voor educatie, administratie en catering. Vrijwilligers kunnen zich aanmelden via de website van de PvdT.

De formele opening van het Voedselbos zal begin januari 2020 plaatsvinden. Bij die gelegenheid wordt er een bord onthuld bij de ingang van het bos.

Progressie in educatie

Er zit nu toch progressie in het project educatie, meldt Henk Tiesinga, voorzitter PvdT. “We hebben contact met een drietal basisscholen en hopen dat er meer bij aan zullen sluiten. We zijn vol goede moed om samen iets op het gebied van duurzaamheid te ontwikkelen.” Er wordt onder meer nagedacht over één vaste locatie in Noordoostpolder waar basisscholen met hun leerlingen terecht kunnen voor duurzaamheidseducatie in combinatie met techniekonderwijs.

Fairtrade-promotie blijft nodig

De fairtradegroep heeft op zaterdag 2 november, in het kader van de landelijke Fairtrade Week, een stand gehad op het Kettingplein in Emmeloord. “Een geslaagde dag, met mooie gesprekken, blije gezichten en goede verkoop”, aldus de groep. Zij maken echter tevens de gevolgtrekking: “Actie in de publieke ruimte blijft nodig, want lang niet iedereen weet wat fairtrade betekent”. Om het predicaat ‘Fairtrade gemeente’ te kunnen blijven dragen, heeft de werkgroep een gesprek aangevraagd met de wethouder. Het idee om de ambassadeursrol van deelnemende bedrijven en instellingen te vergroten met een muurschildje, is verder uitgerold met het maken van een eerste ontwerp.

Cleantech

De Cleantech-groep richt zich op efficiënt en duurzaam transport van water naar planten, opdat die zich optimaal kunnen ontwikkelen.

- 4 -

Bedrijfsmatige kant EPN toch weer in de lift

Het bestuur van de EnergiePioniers Noordoostpolder dacht een half jaar geleden nog na over een herziening van de identiteit als coöperatie. Inmiddels hebben zich echter twee projecten aangediend waarmee de bedrijfsmatige kant verder kan worden ontwikkeld.

De maatschappelijke kant van de EPN is niet alleen groot - “We worden betrokken bij allerlei vormen van overleg op het gebied van energietransitie” -, maar ook belangrijk, zegt voorzitter Peter Brouwer: “De overheid wil vijftig procent burgerparticipatie, maar daarin zien we een scheefgroei. In praktijk zijn het de grote partijen die enorme bedragen inleggen en participatie voor de burger weggapen. Daarin ligt een taak voor ons om alert te zijn en mee te denken”. In het kader van de uitwerking van Regionale Energie Strategie (RES) Flevoland is er een bundeling van de lokale energiecoöperaties in Flevoland. Daarmee is voor de EPN de doelstelling uit de regio meer reëel en kan er tevens worden voldaan aan de doelstelling burgerparticipatie.

Het tweede project betreft een geslaagde onderhandeling over afname van gegarandeerde groene stroom uit de polder. “Nadere informatie volgt later”, aldus Peter. Om deze projecten goed op te kunnen pakken, is het bestuur in gesprek met twee nieuwe potentiële vrijwilligers met ieder hun eigen expertise. Daarnaast bezint de coöperatie zich op een nieuwe krachtvolle formulering van haar missie.

‘Personele’ versterking

Verschillende geledingen van de Pioniers van de Toekomst krijgen binnenkort versterking in mensen en expertise. De vacature van de themagroep evenementen wordt ingevuld door Klaas Eeuwema, docent agrarisch onderwijs en technisch tekstschrijver. De Voedselpioniers krijgen versterking in de persoon van Ingrid Jansen uit Tollebeek. Zij is bestuurskundige en heeft een sterke affiniteit met de agrarische sector. Ook de Energiepioniers voeren gesprekken met twee potentiële vrijwilligers. Nu er zich twee projecten aandienen waarmee de commerciële kant van de EPN verder kan worden ontwikkeld, is er behoefte aan mensen met specifieke kennis.

- vervolg van pag. 3 -

“Wij willen ons met name focussen op het eind van de keten waar het meeste energie gebruikt wordt en daar stappen nemen”, zegt voorzitter Guido Mangnus. “We zoeken daarbij vooral de connectie met partijen uit Noordoostpolder, die ons een kijkje in de keuken willen geven.” In dat kader heeft de werkgroep een bezoek gebracht aan AP Machinebouw in Rutten. “Zij hebben ons inzicht gegeven in hun ervaringen met beregening.” Op 20 januari 2020 heeft de groep een afspraak met het waterschap. “Ook van hun bevindingen en kennis willen we gebruikmaken. Wat moet er gedaan worden om het water daar te krijgen waar het nodig is? En hoeveel energie is daar voor nodig? Inzicht krijg je door feiten en factoren te leren kennen en kennis te delen.”

Evaluatie symposium

Het symposium ‘De staat van het (polder)klimaat’ trok, zoals verwacht werd, minder bezoekers dan het aansprekende thema ‘(Water)stof tot nadenken’ van vorig jaar. “We wilden inzoomen op de staat van het klimaat, maar zijn ingehaald door de actualiteit”

- 5 -

Breedgedragen evenementen

Twee van de drie evenementen die Pioniers van de Toekomst dit jaar zou faciliteren voor de gemeente, zijn doorgeschoven naar de volgend jaar. Daarbij gaat het om de onderwijsconferentie en ‘energieneutraal erf’.

Elly van Wieren vraagt de brigade voor het nieuwe jaar thema’s aan te dragen die bij de pioniers spelen en waar breed op ingestoken kan worden. “Het zou het mooi zijn als we aan kunnen sluiten bij een bestaand project, zodat we mensen op de been krijgen.” Voor een evenement in combinatie met het Voedselbos is het volgend jaar nog te vroeg. Wel kan er op het gebied van voedsel iets gedaan worden met het thema ‘voedselverspilling’ en daaraan gekoppeld ‘afval’. Ook de thema’s ‘elektrisch vervoer’ en ‘deelauto’s en -fietsen’ zijn mogelijkheden, die bovendien aansluiten bij de gemeentelijke ambitie van zelfrijdend, elektrisch vervoer tussen de dorpen.

Digni oppert de suggestie het onderhoud van sloten, wat een onderwerp is voor een kleinere doelgroep, te koppelen aan natuurvriendelijk bermbeheer. “Nu wordt er voortdurend geklepeld. Dat is dodelijk voor elke vogel die zich daar wil vestigen, maar je krijgt ook afspoeling van nitraat. Daardoor krijg je brandnetels en des te vaker wordt er geklepeld. Het alternatief is maaien en afvoeren. Daardoor behoud je een grasmat en als je stelselmatig verarmt, komen er meer kruiden en uiteindelijk meer biodiversiteit.”

Zaak is de themasuggesties uit te werken tot concrete voorstellen, die vervolgens bij de gemeente ingediend kunnen worden. Bij het thema ‘onderhoud sloten en bermbeheer’ kan ook het waterschap betrokken worden.

- vervolg van pag. 4 -

stelt Taco Buissant des Amories, namens de symposiumgroep. Geconcludeerd werd echter ook dat de gastspreker niet voldoende wist te inspireren. 'Hij is een autoriteit op zijn gebied, maar hij bleef te lang stilstaan bij algemeenheden. Daardoor kwam de koppeling met de aanwezigen en de polder niet goed uit de verf.' Ook de synergie tussen hem en de slotspreker ontbrak. De symposiumgroep neemt de bevindingen mee bij de onderwerp- en settingkeuze van volgend jaar. Doelstelling blijft daarin steeds te variëren.

RES bijna 1.0

"De Regionale Energie Strategie (RES) is bijna toe aan versie 1.0", zegt Henk. Dat betekent dat er in concept op papier staat wat er in de provincie aan beleid is vastgesteld. "In het 1.0-traject voor volgend jaar gaan we kijken wat we nog meer kunnen doen."

Het NETwerk Energieneutraal Noordoostpolder, waar twintig maatschappelijke organisaties bij aangesloten zijn, wordt ook steeds meer gestuurd door de RES. "Daar waren we al op voorgesortteerd, omdat we al lang in gang waren. Dus dat verloopt ook voorspoedig."

Opwaardering toekenning duurzaamheidsbokaal

De uitreiking van de duurzaamheidsaward in aansluiting op het symposium, wordt als positief ervaren. Niet in het minst door de presentatie van avondvoorzitter Jetze Kempenaar en wethouder Anjo Simonse. De symposiumgroep vindt het echter ook tijd om de verkiezing op een hoger plan te tillen, door deze bij een aparte commissie neer te leggen. Taco: "De commissie kan dan een voordracht doen, waardoor het extra gaat leven. Dan hebben we meteen wat extra communicatiemomenten richting de polder en krijgt de verkiezing meer body".

Communicatie goed op de rails

De werkgroep communicatie heeft een aantal keren bij elkaar gezeten om de interne en externe berichtgevingen soepel op elkaar af te stemmen. Elly heeft als bureaumedewerker nu ook het medebeheer over de websites en Facebookpagina's en zorgt dat deze up-to-date blijven. Zij en Ilse Gnodde hebben een cursus gevolgd voor het maken van digitale nieuwsbrieven. De doelstelling is deze iets vaker te verspreiden, zowel wat betreft de PvdT als het Voedselbos en EPN. Voor de herkenbaarheid wordt een passende huisstijl ontwikkeld. Mensen kunnen zich via de website aanmelden voor één of meerdere nieuwsbrieven.

De achterpagina van De Noordoostpolder van 31 december is weer gereserveerd voor de eindejaarsadvertentie van de pioniers. Hierin worden de hoogtepunten van het afgelopen jaar uitgelicht en wordt het publiek getriggerd met een prijsvraag.

Akker van de Toekomst

Het project Akker van de Toekomst is in afwachting van subsidie. "Er zijn landelijk heel veel beginnende ontwikkelingen op dat gebied, waar wij op voorlopen", zegt Digni. "Komend jaar in mei/juni zijn de stroken landbouw al duidelijk zichtbaar. Dat beslaat zo'n tachtig procent van het totale project. Als de financiering wordt toegekend kunnen we honderd procent invullen."

*Tekst en opmaak:
Margé Hof Publicaties*

Maatschappelijk partnerschap

Na overleg met sponsor de Rabobank heeft het bestuur van de PvdT een definitie opgesteld over maatschappelijk partnerschap. "Dit is voor ons een nieuwe positie, naast sponsors in tijd, geld en diensten", licht Henk toe. "In dit geval ga je meer dingen samen ontwikkelen, maar het is tevens een goede basis voor ons als stichting om zulke partijen naast ons hebben." Het partnerschap wordt door de Rabobank voorlopig aangegaan voor een jaar. In dat kader zal Corine Flipse, directeur particulieren van de Rabobank, de brigadevergaderingen bijwonen.

Het bestuur gaat de definitie maatschappelijk partnerschap ook voorleggen aan de gemeente en Mercatus. Het huidige college van het waterschap heeft alle sponsoring stopgezet, dus ook die van de PvdT. Misschien dat er nog samenwerking mogelijk is op projectbasis, zoals de Akker van de Toekomst, irrigatie-ontwikkelingen of berm- en afvalbeheer. "We blijven alert op projecten om partners aan ons te binden."

De GB Steel Group uit Emmeloord is nieuw toegetreden als sponsor van de Pioniers van de Toekomst.